

Informe 34/96-E

**Revisió dels préstecs i avals de
l'Institut Català del Crèdit Agrari**

Exercicis 1993, 1994 i 1995

**Sindicatura de Comptes
de Catalunya**

A Barcelona, el dia 13 de febrer de 1997, reunit el Ple de la Sindicatura de Comptes, sota la presidència del síndic major (e.f.), Sr. Manuel Cardeña i Coma , amb l'assistència dels síndics Srs. Manuel Cardeña i Coma, Josep M. Carreras i Puigdengolas, Marià Nicolàs i Ros, Jordi Petit Fontserè, Eudald Travé i Montserrat,i Xavier Vela i Parès, actuant-hi com a secretari, el secretari general de la Sindicatura, Sr. Ramon Planas i Font, i com a ponent el síndic Sr. Eudald Travé i Montserrat, s'acorda aprovar, amb deliberació prèvia, l'informe de fiscalització 34/96-E relatiu a la revisió dels préstecs i avals de l'Institut Català del Crèdit Agrari, exercicis 1993, 1994 i 1995.

ÍNDEX

1. INTRODUCCIÓ	7
1.1. INTRODUCCIÓ A L'INFORME	7
1.1.1. Objecte i abast	7
1.1.2. Metodologia i limitacions	7
1.2. INTRODUCCIÓ A L'ENS FISCALITZAT	7
1.2.1. Criteris i condicions de concessió de les operacions actives	8
2. FISCALITZACIÓ REALITZADA	12
3. CONCLUSIONS	18
3.1. OBSERVACIONS	18
3.2. RECOMANACIONS	20
4. AL·LEGACIONS	20

ABREVIATURES

MPTA:	milions de pessetes
PTA:	pessetes
ICCA:	Institut Català del Crèdit Agrari
DARP:	Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca
SAECA:	Societat Anònima Estatal de Caució Agrària

1. INTRODUCCIÓ

1.1. INTRODUCCIÓ A L'INFORME

1.1.1. Objecte i abast

L'objecte del present informe és la fiscalització puntual de la concessió dels préstecs i avals de l'Institut Català del Crèdit Agrari (ICCA), d'acord amb les funcions atribuïdes a la Sindicatura de Comptes pels articles 2 i 11 de la Llei 6/1984, de 5 de març, de la Sindicatura de Comptes de Catalunya, modificada per la Llei 15/1991, de 4 de juliol.

La fiscalització es refereix a l'aspecte següent:

- **Legalitat.** Revisar que l'organisme hagi complert, durant els exercicis 1993, 1994 i 1995, la normativa aplicable en la concessió i formalització dels préstecs i avals atorgats.

1.1.2. Metodologia i limitacions

Per tal de dur a terme la fiscalització de l'Institut Català del Crèdit Agrari s'ha verificat i analitzat tota la documentació que s'ha facilitat a petició de la Sindicatura i s'han efectuat totes les proves que han estat necessàries per a l'elaboració del present informe, comprovant l'acompliment dels aspectes legals que li són d'aplicació i analitzant els aspectes de gestió objecte d'aquest informe.

No s'han trobat restriccions a l'abast del treball imposades per l'ens fiscalitzat, que ha col·laborat en el nostre treball, ni per les circumstàncies del seu desplegament.

1.2. INTRODUCCIÓ A L'ENS FISCALITZAT

La Sindicatura de Comptes va aprovar el dia 6 d'octubre de 1993 l'informe de fiscalització número SCF-07 E/1993, sobre l'activitat de l'Institut Català del Crèdit Agrari dels exercicis 1984 a 1992.

Per altra banda, la Sindicatura de Comptes ha realitzat un informe de fiscalització que recull tots els aspectes comptables, legals i de gestió de l'ICCA durant els exercicis 1993, 1994 i 1995.

En l'esmentat informe es van detallar els antecedents, les funcions i els òrgans de govern, és per això que en aquest informe no es detallen aquests punts.

Els criteris i condicions de les operacions actives vigents actualment es presenten a continuació, donada la seva significació per al seguiment del present informe.

1.2.1. Criteris i condicions de concessió de les operacions actives

L'Institut Català del Crèdit Agrari té, entre les seves principals funcions, la concessió de préstecs i avals com a instrument de la política creditícia i de la política agrària del Govern de la Generalitat de Catalunya.

Aquesta funció, establerta per la Llei 4/1984, de 24 de febrer, de creació de l'ICCA i desenvolupada pel Decret 52/1989, de 7 de febrer, pel qual s'aprova el Reglament de l'Institut, s'ha anat perfilant en el transcurs dels anys donat que els mitjans disponibles, la normativa aplicable i l'experiència del personal adient s'han anat millorant des de la creació de l'Institut. Una anàlisi global de la política de concessió de préstecs i avals ha de tenir necessàriament en compte aquesta evolució.

En la descripció de procediments, que es presenta a continuació, es detallen els criteris generals bàsics seguits per l'Institut. No obstant això, les excepcions que es produeixen en els diferents anys s'analitzen de forma individualitzada per a cada exercici en l'apartat 2 del present informe.

1.2.1.1. Criteris bàsics de distribució de les operacions actives

Els criteris bàsics de distribució de les operacions actives són fixats anualment pel Consell Executiu. L'Acord de Govern de la Generalitat de Catalunya, de 7 de febrer de 1995, vigent a la data de l'informe, estableix els criteris següents:

- A) Les operacions actives, els préstecs, els crèdits i els avals, pròpies de l'Institut poden ser de dos tipus:
- Operacions preferents: són les que tenen les seves condicions fixades per Decret, Ordre de Presidència a proposta conjunta dels Departaments d'Economia i Finances i d'Agricultura, Ramaderia i Pesca o Acord del Govern.
  - Operacions de finançament general: són les que l'Institut concerta per fer front a iniciatives de modernització i desenvolupament agrari, viables econòmicament i financerament, en el marc que estableix l'article 3 de la Llei 4/1984 i que no puguin acollir-se a les línies de finançament preferents.
- B) Totes les operacions actives, tant preferents com de finançament general, de l'Institut destinades al finançament d'activitats agràries han de ser coherents amb la política agrària que determini el Govern i, per tant, requereixen un informe favorable del Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca.
- C) Les condicions econòmiques de totes les operacions creditícies es determinen de forma que es mantingui el principi d'equilibri financer de l'Institut.

- D) Les operacions de finançament general estan sotmeses a les condicions generals que fixa el Departament d'Economia i Finances, d'acord amb el que s'estableix a l'article 4 de la Llei 4/1984, de creació de l'ICCA.

1.2.1.2. Condicions generals de les operacions actives

La Resolució del Conseller d'Economia i Finances de cada exercici estableix les condicions generals de les operacions actives de l'Institut. La Resolució vigent a la data de l'informe és de 24 d'abril de 1995 i fixa les següents condicions generals de les operacions actives de l'ICCA:

- 1r. Els préstecs es destinaran al compliment de les funcions previstes a l'article 3 de la Llei 4/1984, de 24 de febrer, i a l'article 3 del Decret 52/1989, de 7 de febrer, pel qual s'aprova el Reglament de l'Institut. Les sol·licituds de finançament de capital circulant o bé de refinançament de deutes requeriran l'autorització del Govern.

No serà necessària aquesta autorització quan el refinançament sigui d'un préstec o crèdit concertat simultàniament a la presentació de la sol·licitud a l'Institut Català del Crèdit Agrari, en el benentès que l'existència d'un prefinançament per part d'altres entitats no obliga a l'Institut a la concessió de préstecs.

- 2n. L'import màxim de cada operació individual de préstec no podrà ser superior a 150 MPTA ni superar el 70% de la inversió total prevista en el projecte. Els préstecs per import superior o que financen un percentatge superior al 70% de la inversió requeriran l'autorització del Govern.

- 3r. El termini màxim d'amortització dels préstecs serà de 15 anys. Podrà establir-se un període de carència d'amortització del principal no superior a 3 anys.

- 4t. En les operacions de finançament general i en les de finançament preferent en què la regulació específica no determini el tipus d'interès nominal a aplicar, serà la Comissió de Crèdits de l'Institut qui establirà el tipus d'interès nominal d'aquests préstecs tenint en compte que en les operacions de finançament preferent, el tipus d'interès nominal menys la subvenció al tipus d'interès que pugui atorgar el Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca serà com a mínim del 4% anual.

L'Institut podrà realitzar operacions actives a tipus d'interès variable.

- 5è.
5.1 L'Institut aplicarà una comissió d'obertura del 0,50% de l'import del préstec, que es farà efectiva simultàniament al lliurament total o parcial del préstec.

La comissió d'obertura no s'aplicarà en els préstecs que l'Institut concedeixi o instrumenti per:

- a) finançar obres classificades com a complementàries per la legislació agrària vigent.
- b) pal·liar pèrdues com a conseqüència de fenòmens metereològics adversos i altres situacions excepcionals.

- 5.2 Addicionalment s'aplicarà una comissió d'estudi màxima del 0,20% de l'import sol·licitat. La concreció d'aquesta comissió correspon a la Junta de Govern, la qual podrà establir igualment les excepcions que cregui adients.
- 6è. En cas d'incompliment de les obligacions de pagament per part del prestatari, l'Institut aplicarà les quantitats vençudes i no satisfetes, un interès de demora que es fixa en un mínim de 6 punts percentuals per sobre del tipus d'interès nominal vigent de l'operació. El tipus de demora mínim aplicable als préstecs d'obres complementàries serà del 18,5% anual.
- 7è. Els avals que pot atorgar l'Institut seran sempre de caràcter financer i davant d'entitats financeres, privades o públiques. L'aval podrà ser de primer o segon grau. En cap cas es garantiran els interessos de demora produïts per l'incompliment d'obligacions dels avalats.
- 8è. L'import màxim de cada operació d'aval no podrà superar el 10% de la capacitat total per avals autoritzada cada any en la Llei de Pressupostos de la Generalitat. Els avals per imports superiors requeriran l'autorització del Govern.
- 9è. Els avals concedits per l'Institut Català del Crèdit Agrari acreditaran una comissió mínima de l'1% i màxima del 2% anual de la quantia avalada liquidable semestralment sobre els ròssecs vius del principal. Addicionalment, l'Institut podrà facturar al beneficiari una comissió d'estudi màxima del 0,20% de l'import avalat.
- 10è. Totes les operacions de préstec i aval regulades en aquesta resolució s'efectuaran sempre en pessetes.
- 11è. Totes les despeses de formalització de les operacions de préstec i d'aval concedides per l'Institut seran a càrrec dels beneficiaris.
- 12è. Les garanties demanades per l'Institut Català del Crèdit Agrari per als préstecs i avals que atorgui, podran ésser qualsevol de les admeses en dret i seran determinades per l'Institut en cada cas.

13è. L'Institut comunicarà per escrit al sol.licitant l'aprovació o denegació de l'operació.

1.2.1.3. Procediment de concessió

El procediment emprat per l'Institut pot canviar segons els diferents tipus de préstecs, però les característiques tècniques comunes es detallen a continuació:

A) Sol.licitud: Si són préstecs regulats per danys catastròfics, en la majoria dels casos es fan en impresos normalitzats a través del Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca. La resta dels préstecs poden ser presentats pel Departament o directament a l'Institut. En aquest últim cas requereixen, també, un informe favorable del Departament, conforme el préstec es destina a operacions de finançament coherents amb la política agrària del Govern.

B) Estudi: L'ICCA, en rebre la sol.licitud, realitza un estudi que comprèn dos tipus de documentació:

- a) documentació econòmica: documentació sobre la capacitat de la persona, física o jurídica, per retornar aquest préstec. Pot incloure una part o la totalitat de la informació següent:
  - estudis interns sobre la capacitat econòmica del beneficiari.
  - balanços, estudis d'endeutament financer, previsions de pagament, valoracions de les garanties, documentació sobre altres préstecs disposats pel beneficiari, etc.
  - si s'escau, l'informe de la societat *Vives & Munte, SA*, o d'altres entitats, sobre patrimoni mobiliari, notes simples del registre mercantil, activitat, ingressos, incidències judicials i financeres, relació amb els seus bancs, etc.
- b) documentació jurídica: inclou la documentació justificant de la capacitat econòmica i propietats del beneficiari. Pot incloure qualsevol dels detalls següents:
  - documentació acreditativa de poders, com actes de juntes o escriptures.
  - documentació acreditativa de propietat, com notes simples del registre mercantil o escriptures.
  - altra documentació, com declaracions d'impostos, assegurances, informes de cooperatives, confraries o altra documentació jurídica.

L'amplitud de l'estudi varia segons el tipus de préstec, la finalitat i el seu import.

C) Aprovació: L'ICCA té una Comissió de Crèdits delegada de la Junta de Govern, tal com permet el segon paràgraf de l'article 14 de la Llei 4/1984, de creació de l'Institut.

Aquesta comissió estudia, aprova o denega i fixa les condicions, dins dels marges autoritzats per la normativa, dels préstecs i avals concedits per l'Institut.

La Junta de Govern és informada mensualment dels préstecs i avals concedits, dels préstecs en fase d'estudi, de les denegacions i de les renunciacions i, en casos molt excepcionals, aprova directament la concessió.

D) Formalització: El prestatari té un termini de tres mesos, ampliable per la Comissió de Crèdits, des de l'aprovació de la concessió, per aportar la documentació necessària i realitzar la formalització del préstec o aval.

La formalització es pot realitzar en forma de pòlissa signada i segellada davant de fedatari públic o d'escriptura notarial.

L'ICCA disposa d'una fitxa de control de les condicions del préstec en el moment de la signatura, per la qual es verifica que les condicions de l'operació formalitzada són les coincidents amb les aprovades per la normativa aplicable i per la corresponent Comissió de Crèdits.

2. FISCALITZACIÓ REALITZADA

L'ICCA ha formalitzat un total de 322 préstecs, per un import global de 5.678 MPTA en el període 1993 a 1995 i un aval per un import de 400 MPTA en 1994.

El treball de fiscalització de les operacions actives s'ha realitzat mitjançant el procediment de mostreig i s'han revisat 112 expedients de préstec, per un import de 5.378 MPTA, és a dir, el 95% de l'import formalitzat, i també s'ha revisat l'expedient de l'aval atorgat en el període analitzat.

El desglossament per anys dels préstecs atorgats per l'ICCA i dels fiscalitzats per la Sindicatura, es presenta a continuació:

SINDICATURA DE COMPTES DE CATALUNYA — INFORME 34/96-E

Exercici	Préstecs formalitzats		Préstecs fiscalitzats		Cobertura de l'import revisat
	Núm	Import	Núm	Import	
1993	91	1.763.901.778	39	1.680.760.578	95 %
1994	152	2.843.710.030	43	2.749.865.724	97 %
1995	79	1.070.194.381	30	947.615.533	89 %
Total	322	5.677.806.189	112	5.378.241.835	95%

Per a la realització de la mostra s'han sel·leccionat operacions de totes les línies significatives i s'ha tingut en compte especialment l'informe de l'analista financer de l'Institut, posant especial interès en les operacions considerades com d'alt risc financer, ja sigui per manca de viabilitat econòmica, excessiu endeutament, garanties febles, manca de patrimoni, o altres causes detallades al llarg de l'informe.

A continuació es detallen les línies de les operacions per a cadascun del exercicis, així com el nombre, import i cobertura de la mostra fiscalitzada.

PRÉSTECES FORMALITZATS A L'EXERCICI 1993

Línia	Préstecs formalitzats		Préstecs fiscalitzats		Cobertura de l'import revisat
	Núm	Import	Núm	Import	
Danys catastròfics	3	5.011.000	2	4.000.000	80 %
Decret 68/1990					
Ramaderia porcina	3	7.635.000	1	2.845.000	37 %
Ramaderia cunicunícula	1	1.342.000	1	1.342.000	100 %
Pesca	9	156.990.000	5	133.100.000	85 %
Compra finques	2	14.000.000	1	12.000.000	86 %
P. Regulats	22	1.362.275.000	17	1.328.775.000	98 %
Finançament General	47	170.235.333	9	159.136.333	93 %
Obres complementàries	4	46.413.445	3	39.562.245	85 %
Total	91	1.763.901.778	39	1.680.760.578	95%

SINDICATURA DE COMPTES DE CATALUNYA – INFORME 34/96-E

PRÉSTECES FORMALITZATS A L'EXERCICI 1994

Línia	Préstecs formalitzats		Préstecs fiscalitzats		Cobertura de l'import revisat
	Núm.	Import	Núm.	Import	
Danys catastròfics					
Danys meteor.	2	4.000.000	1	2.000.000	50 %
Incendis	1	64.402.000	1	64.402.000	100 %
Decret 301/1993					
Suredes	1	350.000	1	350.000	100 %
Pesca	4	13.100.000	1	10.000.000	76 %
Compra finques	4	29.600.000	1	13.600.000	46 %
Ordre 31/7/90	1	548.106	-	-	-
P. Regulats	32	2.315.063.724	28	2.296.563.724	99 %
Finançament General	102	251.696.200	6	207.800.000	83 %
Obres complement.	5	164.950.000	4	155.150.000	94 %
Total	152	2.843.710.030	43	2.749.865.724	97 %

PRÉSTECES FORMALITZATS A L'EXERCICI 1995

Línia	Préstecs formalitzats		Préstecs fiscalitzats		Cobertura de l'import revisat
	Núm.	Import	Núm.	Import	
Danys catastròfics					
Aiguats	10	16.220.846	1	784.073	5 %
Incendis	5	23.763.612	1	15.423.700	65 %
Decret 301/1993					
Pesca	7	171.000.000	7	171.000.000	100 %
Compra finques	12	83.680.000	2	28.000.000	65 %
P. Regulats	13	528.611.599	11	514.611.599	97 %
Finançament General	31	198.918.324	7	169.796.161	95 %
Obres complement.	1	48.000.000	1	48.000.000	100 %
Total	79	1.070.194.381	30	947.615.533	89 %

Adicionalment als préstecs detallats, el 1994 es va formalitzar un aval d'un import de 400 MPTA que també ha estat fiscalitzat.

De la fiscalització realitzada de les operacions formalitzades entre 1993 i 1995, se'n desprenen els punts següents:

A) Procediment de concessió

En totes les operacions revisades el procediment ha estat correcte, atès que consta l'informe financer de l'ICCA, l'informe favorable del Departament d'Agricultura, Ramaderia i Pesca i l'aprovació de la Comissió de Crèdits. No obstant això, cal fer esment dels aspectes següents:

- **Manca d'informes comercials externs:** en alguns casos no s'han sol·licitat informes comercials externs en ser prestataris que tenien operacions anteriors o perquè l'Institut no assumeix el risc de l'operació.
- **Operacions d'alt risc financer:** en 17 de les operacions de préstec i una d'aval l'informe financer destaca l'alt risc de l'operació per les raons següents:

• Empresa en fallida o suspensió de pagaments:	4 operacions
• Capacitat de retorn del préstec insuficient:	8 operacions
• Desequilibri financer i alt nivell d'endeutament:	6 operacions

Les operacions van ser concedides per l'Institut ampliant les garanties, en alguns casos reduint l'import sol·licitat i en un sol cas per interès social, tal com es detalla a continuació:

• Ampliació de capital prèvia i garanties complementaries :	2 operacions
• Reducció de l'import del préstec i ampliació de garanties:	2 operacions
• Ampliació de garanties:	
• Avals d'entitat financera i societats de caució:	3 operacions
• Garantia hipotecària:	5 operacions
• Garantia hipotecària i cobertura del Govern:	2 operacions
• Garantia hipotecària i altres complementàries:	2 operacions
• Garantia personal i del Fons d'Avalls:	1 operació
• Operació concedida pel seu interès social:	1 operació

A la data del present informe, 13 de les operacions d'alt risc formalitzades es troben al corrent de pagament i 5 s'han traspassat a dubtós cobrament. Cal fer esment, per una banda, que l'operació concedida pel seu interès social va resultar impagada des de la primera quota, i per un altre banda, que l'empresa a la qual es va concedir l'aval va presentar suspensió de pagaments als 11 dies de la formalització.

B) Garanties de les operacions

Les garanties han estat hipotecàries, avalls d'entitats financeres, societats de caució agrària i del Fons de Garantia d'Avalls, garantides per Administracions

públiques o garanties personals. En tots els casos les garanties de les operacions han estat, a priori, suficients, evitant el risc potencial de descapitalització de l'Institut.

A continuació es detallen les garanties de les operacions de préstec de cada exercici:

Tipus garantia	1993			1994			1995		
	Nº	Import	% distrib. import	Nº	Import	% distrib. import	Nº	Import	% distrib. import
Garanties reals									
Hipoteques	20	1.367,1	77,51	37	2.540,4	89,33	32	724,1	67,66
Avals									
Entitats financeres	23	257,4	14,59	15	193,6	6,81	3	95	8,88
Societats de caució	43	32,4	1,84	90	49,2	1,73	24	36,7	3,43
Fons Avals D. Treball	1	15	0,85	3	45	1,58	1	10	0,93
Administracions Públiques									
Subvencions endossades	2	73,3	4,15	-	-	-	-	-	-
Cobertura pressupostària	1	11,9	0,67	-	-	-	-	-	-
Garanties personals									
Avals personals	1	6,8	0,39	4	4,6	0,16	11	106,5	9,96
Personal dels titulars	-	-	-	3	10,9	0,39	8	97,8	9,14
Total	91	1.763,9	100,00	152	2.843,7	100,00	79	1.070,1	100,00

Imports en milions de pessetes.

Font: Memòries ICCA 1993, 1994 i 1995.

L'únic aval del període, va ser formalitzat amb garantia hipotecària i cobertura del govern.

C) Morositat

A continuació detallem les operacions moroses a 31 de desembre de 1995, últim tancament des de la data de fiscalització, desglossades per exercici de formalització:

- Operacions formalitzades al 1993: dues operacions es troben en situació de dubtós cobrament, per un import total de 324 MPTA i una tercera operació ha estat reclamada al Departament d'Agricultura com avalador del 50% del préstec i l'ICCA s'ha adjudicat els béns hipotecats com a garantia.

L'Institut ens manifesta que una de les operacions en dubtós cobrament, per import de 6 MPTA, va ser regularitzada el gener de 1996, i es troba actualment al corrent de pagament.

- Operacions formalitzades al 1994: quatre operacions es troben en situació de dubtós cobrament, per un import total de 207 MPTA a 31 de desembre de 1995. En una d'aquestes operacions s'han aplicat 15 MPTA a càrrec del Fons de Garantia d'Avals i en una altra s'han aplicat 11,8 MPTA a càrrec del Fons de Garantia

d'Obres Complementàries, minorant d'aquesta forma el saldo dubtós del deute.

Addicionalment i fins a la data de fiscalització en 1996, passen a dubtós cobrament l'aval formalitzat per un import de 422 MPTA i 4 operacions de préstec per un import aproximat de 801 MPTA. Cal fer esment que dues de les operacions per 246 MPTA han adquirit compromisos de pagament i es preveu la regularització d'una d'elles en els propers mesos.

El 3 de juny de 1996, l'Institut va comunicar la situació al Secretari del Govern, al Conseller d'Economia i Finances, i al Conseller d'Agricultura, Ramaderia i Pesca per realitzar les consignacions pressupostàries necessàries per compensar l'Institut pels aperduaments de l'operacions garantides pel Govern, per un import aproximat de 977 MPTA.

- Operacions formalitzades al 1995: L'últim tancament oficial disponible és el de 31 de desembre de 1995, i com a tal és una data propera a la de la formalització dels préstecs. Per tant, no s'han produït impagats suficients com per considerar l'operació en dubtós cobrament, amb l'excepció de l'operació concedida pel seu interès social que consta impagada des del primer venciment, amb un deute de 14,6 MPTA a 31 de desembre de 1995.

A 31 de desembre de 1995 l'índex de morositat de l'Institut era del 10,93%; superior al 5,73% de l'estadística d'entitats financeres facilitada pel Banc d'Espanya, tal com es detalla a l'informe de fiscalització 26/1996-E de la Sindicatura de Comptes sobre l'Institut Català del Crèdit Agrari.

D) Gestió de les operacions

La Llei 4/1984 de creació de l'ICCA fixa entre les seves funcions la millora del medi rural mitjançant el foment i canalització del crèdit agrari i la coordinació i sosteniment de l'activitat de les caixes rurals i de les seccions de crèdit de les cooperatives agràries a Catalunya.

L'Institut valora, en la concessió de les operacions creditícies, els factors que determinen la continuïtat d'empreses o cooperatives agràries de Catalunya, mitiguen els efectes del danys metereològics o fomenten àrees o sectors deprimits de l'àmbit agrari.

Aquests factors condicionants fan que les operacions de crèdit i aval de l'Institut estiguin subjectes a uns riscos que, normalment, no serien assumits per les entitats de crèdit privades.

3. CONCLUSIONS

3.1. OBSERVACIONS

Hem realitzat la fiscalització puntual dels préstecs i avals atorgats per l'Institut Català del Crèdit Agrari durant els exercicis 1993, 1994 i 1995, en la forma que disposen els articles 2 i 11 de la Llei de la Sindicatura de Comptes de Catalunya.

El control de la legalitat, la verificació dels actes administratius de l'organisme referits a la formalització de les operacions creditícies i les observacions puntuals que hem considerat clarificadores en algunes evidències detectades, figuren a l'apartat 2 del present informe.

Del conjunt del nostre treball i com a síntesi, formulem les següents observacions:

- **Referent al procediment de concessió**

El procediment de concessió s'ha adaptat en tots els expedients fiscalitzats a la normativa establerta al respecte. Les operacions formalitzades presenten l'informe financer de l'ICCA, l'informe favorable del Departament i l'aprovació de la Comissió de Crèdits delegada de la Junta de Govern.

En alguns casos no s'ha sol·licitat informes comercials externs en no assumir l'Institut el risc de l'operació o per ser prestataris que tenien operacions anteriors.

En 18 operacions els informes financers destacaven el potencial risc com elevat. L'ICCA les ha formalitzat disminuint l'import concedit o ampliant les condicions i les garanties.

- **Referent a les garanties**

En les operacions fiscalitzades les garanties sol·licitades han estat, a priori, suficients per cobrir tant el capital com les possibles demores. Cal considerar no obstant, que en la majoria dels casos la garantia és hipotecària i com a tal podria diferir el valor de taxació del seu valor de realització en un moment puntual.

- **Referent a la morositat**

A 31 de desembre de 1995, set de les operacions formalitzades en el període fiscalitzat es troben comptabilitzades en situació de dubtós cobrament, per un import total de 545 MPTA. Fins a la data de fiscalització, el juny de 1996, tenim constància que cinc operacions més, formalitzades el 1994, han passat a dubtós cobrament o han estat reclamades al Govern com avalador de les operacions, per un import total aproximat de 1.223 MPTA.

En dues de les operacions en dubtós cobrament per 246 MPTA, els prestataris han adquirit compromisos de pagament i en un cas s'espera regularitzar la situació en els propers mesos.

- **Referent a la gestió**

En analitzar la gestió de l'ICCA respecte a la concessió de préstecs i avals en els anys 1993, 1994 i 1995, no es pot oblidar el contingut de la Llei 4/1984 de creació de l'Institut ni els motius de la seva promulgació.

En el preàmbul de l'esmentada Llei es determina l'acció de l'ICCA en la millora del medi rural mitjançant el foment i canalització del crèdit agrari i la coordinació i sosteniment de l'activitat de les caixes rurals i de les seccions de crèdit de les cooperatives agràries a Catalunya.

Conseqüentment, l'Institut ha de valorar, en la concessió de les operacions creditícies, els factors que determinen la continuïtat d'empreses o cooperatives agràries de Catalunya, mitiguen els efectes del danys metereològics o fomenten àrees o sectors deprimits de l'àmbit agrari.

Aquests factors condicionants fan que les operacions de crèdit i aval de l'Institut estiguin subjectes a uns riscos que, normalment, no serien assumits per les entitats de crèdit privades.

Com a conclusió, fetes les puntualitzacions més significatives al llarg de l'informe i valorada la situació de les operacions fiscalitzades per mostreig, hem de considerar correcta la gestió de l'Institut.

3.2. RECOMANACIONS

- **Referent a les operacions subjectes a factors condicionants**

Per les operacions subjectes a factors condicionants que fan necessària la seva concessió, malgrat que des del punt de vista financer són de dubtosa viabilitat, recomanem establir altres tipus d'ajuts per la societat beneficiària menys compromesos per la solvència de l'Institut. Per a l'ajut a les cooperatives o altres societats de gran repercussió social, la concessió d'una subvenció és més coherent que la d'una operació creditícia de dubtosa recuperabilitat, la qual en resultar impagada podria comprometre la futura solvència de l'Institut Català del Crèdit Agrari.

En el cas que les operacions gaudeixin de garantia departamental, una subvenció o altre tipus d'ajut directe, estalviaria al departament corresponent el fer-se càrrec dels interessos i demores de les operacions garantides.

Cal fer esment, no obstant, que les subvencions i altres ajuts s'han d'emmarcar dintre de les limitacions establertes per l'Unió Europea.

No obstant això, l'Institut ens manifesta que per a les operacions amb possibilitats de recuperabilitat, la concessió de préstec permet recuperar el diner públic invertit al cobrir l'operació, i en cas d'impagament, al garantir-se amb hipoteques el departament únicament ha de fer-se càrrec dels possibles aperduaments que es produeixen i no de tot el deute reclamat.

Finalment, donat que la cobertura d'un préstec per un departament de la Generalitat comporta el pagament de l'esmentat departament a l'ICCA en el moment que aquest n'acrediti el deute, recomanem que s'agiliti el cobrament dels deutes per garanties compromeses pel Govern amb l'objecte de no exposar la viabilitat financera de l'Institut.

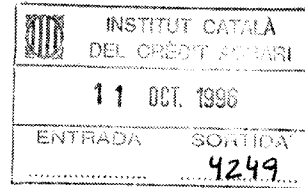
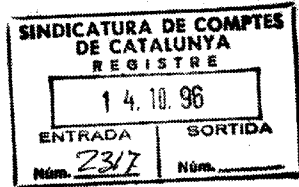
4. ALLEGACIONS

A l'efecte previst per l'article 6 de la Llei 6/1984, de 5 de març de la Sindicatura de Comptes, modificada per la Llei 15/1991, de 4 de juliol, el present informe de fiscalització fou tramès a l'Institut Català del Crèdit Agrari (ICCA).

La resposta a 11 d'octubre de 1996 de l'Institut Català del Crèdit Agrari, una vegada conegut el projecte d'informe, ha estat la següent:

 Generalitat de Catalunya
Institut Català del Crèdit Agrari
(Organisme autònom financer de la Generalitat de Catalunya
Llei 4/1984 del 24 de febrer. DOGC del 29-II-1984)

Sr. Eudald Travé i Montserrat
Síndic de Comptes
Sindicatura de Comptes de Catalunya
Plaça de Catalunya, 20
08002 Barcelona

Registris's i passi
AL SÍNDIC SR. TRAVE
14 / 10 / 96
núm. interior 26

Senyor,

Ens plau comunicar-vos que l'Institut Català del Crèdit Agrari, no presenta alegacions a l'avantprojecte d'informe de fiscalització núm. 34/1996-E, dels exercicis 1993, 1994 i 1995.

Us saluda atentament,

Estanislau Simon i Flores
Director General

Barcelona, 11 d'octubre de 1996

Sindicatura de Comptes
de Catalunya
El Secretari General

RAMON PLANAS I FONT, Secretari General de la Sindicatura de Comptes de Catalunya,

C E R T I F I C O:

Que el present informe de fiscalització 34/96-E, relatiu a la revisió sobre préstecs i avals de l'Institut Català del Crèdit Agrari, exercicis 1993, 1994 i 1995, és una còpia exacta de l'aprovat pel Ple de la Sindicatura de Comptes en la reunió que va tenir lloc el dia 13 de febrer de 1997.

I perquè així consti i tingui els efectes que corresponguin, signo aquesta certificació, amb el vistiplau del síndic major.

Barcelona, 4 de març de 1997

Vist i plau
EL SÍNDIC MAJOR

Sindicatura de Comptes de Catalunya
Jaume I, 2-4
08002 Barcelona
Tel. (+34) 93 270 11 61
Fax (+34) 93 270 15 70
sindicatura@sindicatura.org
www.sindicatura.org

Elaboració del document PDF: desembre de 2003

Dipòsit legal: B-52125-2003